

**NEWSLETTER
UDRUGE KORPORATIVNIH PRAVNIKA
NO.2**

Kako veliki dio kolega još nije posjetio prostorije u Teslinoj koje Udruga koristi u dogovoru s Udrugom miritelja, pozivamo sve članove Udruge i druge kolege da svaku srijedu /počev od 6. veljače 2008/ od 16-20 sati dođu u Teslinu 1/I kat desno na druženje i razmjenu informacija.

Cilj nam je da se u našem prostoru osjećamo ugodno i da nama koristi.

ŠTO SE DEŠAVALO TOKOM SIJEČNJA????

- radionica o izmjenama i dopunama ZTD-a s uvodničarem akademikom Jakšom Barbićem
- priprema Okvirnog sporazuma o suradnji s Pravnim fakulteta Sveučilišta u Zagrebu a u vezi prakse studenata u našim društvima
- priprema dodataka Okvirnom sporazumu o suradnji s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu
- grafička priprema za tiskanje članskih iskaznica, sukladno prezentiranom dizajnerskom rješenju sadržaja i izgleda iskaznice i
- seminar na temu Documentary Credits & Bank Guarantees in International Trade Finance - od 28. do 31. siječnja, predavač Alan Ward

ŠTO PLANIRAMO TOKOM SLIJEDEĆIH MJESECI?

- još jedan okrugli stol na temu izmjena ZTD-a, izmjena i dopuna Zakona o zemljišnim knjigama i Zakona o javnoj nabavi
- početkom travnja (04. – 06. 04.) bi se na Rabu družili tokom vikenda!!! Kako smo to zamislili?
- Udruga bi djelom financirala druženje te bi pokrila troškove autobusa ili mini busa /Zagreb-Rab, Osijek-Rab, Split-Rab; naravno ovisno o interesu mogućih sudionika/ kao i troškove ručka i večere.
- Članovi Udruge bi sami snosili troškove polupansiona
- pozivamo sve kolege da povedu i obitelji
- tokom druženja bi se osim dvije radionice na temu Kako to rade kolege iz Evrope i Kako se nametnuti kao korporativni pravnik u društvu kojem radiš!!!, organizirala sportska nadmetanja i rekreativne aktivnosti
- pozvali bi goste iz ECLE!!!!!!

KAKVE NOVINE UVODIMO NA NAŠU WEB STRANICU?

I dalje očekujemo da nam se javite s prijedlozima, tekstovima za objavu na webu.

Otvaramo važne teme za nas i mlade kolege: informacija o slobodnim radnim mjestima za korporativne pravnike i pripreme za polaganje pravosudnih ispita!!!

RADIONICA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZTD-a IZ 2007. GODINE

U organizacije Udruge korporativnih pravnika, na početku 2008. godine, točnije 10. siječnja, održana je radionica na temu izmjena i dopuna Zakona o trgovačkim društvima iz 2007. godine. Uvodničar radionice bio je akademik Jakša Barbić s moderatorom diskusije našom Josipom Jurinić iz Ericsson Nikola Tesla d.d., dok su 36 aktivnih sudionika radionice bili korporativni pravници i članovi uprava iz značajnih trgovačkih društava i ustanove RH, kao što su: Croatia osiguranje, Hrvatska elektroprivreda, Croatia Airlines, Tehnika, Rapska plovidba, Hrvatske željeznice, Končar, Dalekovod, Financijska agencija, Ericsson Nikola Tesla, Ledo, Autotrans Rijeka, Merkantile i NP Plitvička jezera.

Imajući na umu potrebe sudionika skupa, uvodničar je dao pregled izmjena i dopuna ZTD-a s osobitim naglaskom na dionička društva, te je istaknuo da je

- ZTD je usklađen sa smjernicama EU, ali ne i s međunarodnim standardima, prema kojima su u sklopu prava društava propisani i revizija i računovodstvo tih društava,
- uvedena je mogućnost izbora između monističkog i dualističkog ustroja organa dioničkog društva
- ukinute su dionice na donositelja (s time da izdane dionice i nadalje ostaju)
- uređena su pitanja rezervi u društvima kapitala, jer to do sada nije bilo riješeno propisima o računovodstvu, pa su na opisani način sada rezerve propisane u potpunosti što sprečava stvaranje sudske prakse protivne duhu i smislu Zakona i njezino usmjeravanje prema onome kako se odgovarajuća rješenja primjenjuju u državama članicama Europske unije.

U pogledu monističkog ustroja akademik J. Barbić je istaknuo da:

- valja očekivati da će, zbog dosad ustaljene prakse, monistički ustroj organa društva biti manje zastupljen od dualističkog. Uglavnom će ga koristiti oni inozemni osnivači ili većinski dioničari koji su na takav ustroj organa navikli u zemlji iz koje dolaze i obiteljska dionička, odnosno uopće zatvorena, društva u kojima vodeće osobe iz obitelji ili nekog zatvorenog kruga dioničara žele voditi poslovanje društva ali tako da više ne djeluju u neposrednoj operativi, što ne mogu postići položajem u nadzornom odboru. Ostaje da se prema okolnostima pojedinih društava ocijeni za

koji će se ustroj organa odlučiti. Teško je postaviti neka pravila koja bi se pri tome mogla beziznimno primijeniti

- izmjene i dopune Zakona o ovom su pitanju rađene su po uzoru na rješenja usvojena u njemačkom i austrijskom pravu predviđena za slučaj kada se u Njemačkoj i u Austriji neposredno primjenjuje Uredba Vijeća o statutu Europskog društva iz 2001. i osniva europsko dioničko društvo (*Societas Europea*) s monističkim ustrojem organa društva, iako te zemlje za potrebe dioničkih društava inače dopuštaju korištenje samo dualističkog ustroja tih društava. Tako je postupila i Slovenija

- u monističkom pristupu uređenju ustroja organa dioničkog društva nema striktnosti odvojenosti vođenja poslova društva od nadzora nad vođenjem tih poslova, jer nadzor ne obavljaju osobe koje bi bile potpuno odvojene od onih koje vode poslove društva. Osobe koje vode poslove društva i one koje nadziru, kako se čini, nalaze se u istom organu - upravnom odboru pa se stoga i njegova nadležnost razlikuje od nadležnosti nadzornog odbora u dualističkom ustroju organa društva. Dioničko društvo s monističkim ustrojem organa ima skupštinu (*general meeting of shareholders, Generalversammlung, assemblée générale, l'assemblea*), u kojoj se nalaze dioničari, i upravni odbor (*board of directors, Verwaltungsrat, conseil d'administration, consiglio di amministrazione*) kao organ u kojemu su oni koji vode poslove društva i oni koji nadziru poslovanje

- upravni odbor izabire skupština društva. U njemu se funkcionalno razdvajaju članovi koji vode poslove društva (*managing ili executive directors* u Engleskoj odnosno *full-time directors* u SAD) od članova koji obavljaju nadzornu funkciju (*ordinary, non-executive directors* odnosno *outside, part time directors*), slično onome što čine članovi nadzornog odbora u društvima s dualističkim ustrojem organa gdje nadzorni odbor postoji kao poseban organ, iako djeluju u sastavu istog organa. Uz *board of directors* djeluju i *officers* (najbliži izraz u hrvatskom jeziku bio bi izvršni direktori, ali valja imati na umu da oni nisu članovi *board of directors* i ne čine organ društva, nego u društvu djeluju isključivo u osobnom svojstvu) koje postavlja *board of directors*, putem njih vodi poslove društva i nadzire njihov rad. Taj sustav prihvaćen je primjerice u Engleskoj i SAD odakle je u raznim varijantama preuzet u druga prava.

- u dioničkom društvu može se primijeniti jedan ili drugi ustroj organa - nema mogućnosti njihova kombiniranja, ali ni zapreke da se za vrijeme trajanja društva jedan ustroj zamijeni drugim

- u društvima s monističkim ustrojem organa uobičajeno je da upravni odbor osniva više komisija na čijem su čelu obično njegovi članovi, iako to ne mora biti tako, koje imaju vrlo važnu ulogu u radu odbora vođenjem brige o područjima djelovanja društva za koja su osnovane, primjerice za reviziju, za imenovanja, za nagrađivanje, za planiranje. One prate ono područje za koje su zadužene, nadziru što se na tom području i kako u društvu radi, o tome izvještavaju upravni odbor, iznose pred njega prijedloge odluka i predlažu zauzimanje stavova, primjenu mjera i dr.

- Zakon za mnoga pitanja rada upravnog odbora upućuje na odgovarajuću primjenu odredbi o nadzornom odboru u društvima s dualističkim ustrojem organa

- Zakonom o trgovačkim društvima se nakon izmjena i dopuna uvodi razlikovanje između izvršnih i neizvršnih direktora što do sada kod nas nije bilo slučaj, jer su osobe koje obavljaju funkciju nadzora članovi nadzornog odbora, a one koje vode poslove društva članovi njegove uprave koje se naziva direktorima. Riječ je o striktnoj podjeli nadležnosti između dva spomenuta organa društva. Tako će i ostati u društvima koja se opredijele za dualistički ustroj organa društva. Po naravi monističkog ustroja organa, isti organ društva nadležan je odlučivati o bitnim stvarima

vođenja poslova društva i nadzirati kako se ti poslovi vode, imenovati i opozivati imenovanje izvršnih direktora i u odnosu na njih zastupati društvo. Stoga se jasno razrađuju nadležnosti upravnog odbora i izvršnih direktora i predviđa takav pravni režim kojim se onemogućuje da izvršni direktori sudjeluju u donošenju odluka upravnog odbora i poduzimanju pravnih radnji koje se tiču njih samih, kako bi se izbjegao sukob interesa pa i kada je riječ o interesu samo nekoga od njih

- pri imenovanju izvršnih direktora upravni odbor nije ograničen na krug osoba koje su članovi tog odbora ili pak time da to moraju biti osobe izvan njegova sastava. U tome je potpuno slobodan, ali mora brinuti ukoliko imenuje izvršnim direktorima osobe iz svog sastava, u upravnom odboru većina članova moraju biti neizvršni direktori. Time se isključuje odlučujući utjecaj izvršnih direktora na donošenje strateških odluka u vođenju poslova društva i na nadzor nad radom izvršnih direktora
- ako upravni odbor imenuje više izvršnih direktora, jednoga od njih mora imenovati glavnim izvršnim direktorom
- izvršnim direktorima je stavljeno u nadležnost da vode poslove društva u čemu su ograničeni nadležnošću upravnog odbora
- ima li društvo više izvršnih direktora, oni su ovlašteni voditi poslove društva samo zajedno
- prestanak svojstva izvršnog direktora nema za posljedicu prestanak članstva u upravnom odboru, ako je za izvršnog direktora imenovan član tog odbora /postaje neizvršni direktor/

U pogledu dioničkih društava akademik J. Barbić istaknuo je da je uvedeno javno nadmetanje za dionice na sudu kao oblik naplate tražbine društva od dioničara, te da odredba članka 362. stavka 1. točke 3. ZTD-a – propisuje da odluke glavne skupštine može pobijati svaki dioničar koji je stekao dionice prije nego što je objavljen dnevni red glavne skupštine; to iz razloga kako bi se spriječilo pobijanje odluka glavne skupštine nerazumnim tužbama, a ujedno i sprečavali nastanci štete za društvo.

Nadalje u pogledu uprave dioničkog društva, uvodničar je nazočnima osobito skrenuo pozornost na uvođenje **pravila o poslovnoj prosudbi** iz Uredba Vijeća o statutu Europskog društva, koja je u našem ZTD-u sadržana u odredbi članka 252. ZTD-a, prema kojoj član uprave ne postupa protivno obvezi o načinu vođenja poslova društva ako pri donošenju poduzetničke odluke smije na temelju primjerenih informacija razumno pretpostaviti da djeluje za dobrobit društva. Razumno pretpostavljanje se procjenjuje zavisno od stupnja profesionalnosti svakog pojedinog člana uprave.

Akademik J. Barbić posebno se je osvrnuo i na obvezu društva da godišnja izvješća o stanju društva i godišnja financijska izvješća budu dostupna javnosti. Kod nas se sada ZTD-om to propisuje ne samo za društva kapitala nego i za društva osoba. Godišnje financijsko izvješće i izvješće o stanju društva s pripadajućim revizorskim mišljenjem predaju se sudskom registru putem Financijske agencije u roku od 6 mjeseci od isteka poslovne godine, a u roku 9 mjeseci po isteku te godine konsolidirano financijsko izvješće s pripadajućim revizorskim mišljenjem, kako bi isti bili u elektroničkom obliku upisani u sudski registar i dostupni javnosti.

Izvešće o stanju društva sadrži i **izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja društva**. S obzirom na to da o upravi društva ovisi hoće li i koji kodeks, odnosno praksu korporativnog upravljanja primijeniti u svom radu i uopće u vođenju

poslova društva, takva izjava upotpunjuje sliku o djelovanju tog organa i nadzornog odbora, što olakšava dioničarima prosudbu o stanju društva i djelovanju članova uprave i nadzornog odbora. Time im se olakšava i odluka o davanju razrješnice. Osim toga, time se dobiva i prava slika načina vođenja poslova društva čijim se dionicama trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira.

Prilikom izmjena i dopuna ZTD-a u 2007. godini jedan od zahtjeva Prve direktive Vijeća 68/151/EEC je da se na internetskim stranicama društva objavljuju podaci o ustroju i kapitalu društva, pa je stoga u ZTD-u uvedena **obveza** trgovačkih društava da objavljuju zakonom određene podatke na internetskim stranicama, i to slično kao što mora biti sadržaj poslovnog papira društva, a sve u cilju zaštite sigurnosti pravnog prometa. Ali je isto tako odredbom članka 287. stavka 2. točke 6. ZTD-a - propisano da uprava može uskratiti davanje obavijesti o poslovima društva na Glavnoj skupštini ako je takva obavijest dostupna na internetskoj stranici društva najmanje 7 dana prije prvog dana održavanja glavne skupštine i za vrijeme njezina održavanja.

U pogledu povezanih društava, uvodničar je skrenuo pozornost na odredbu članka 475. stavka 3. ZTD-a, koja propisuje kad se smatra da neko društvo može imati prevladavajući utjecaj u drugom društvu. Tako se smatra da takav utjecaj može postojati ako kao dioničar ili član društva ima pravo izabrati, odnosno imenovati i opozvati imenovanje odnosno razriješiti većinu članova uprave ili nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora društva ili na temelju sporazuma sklopljenog s drugim dioničarima ili članovima tog društva ima kontrolu nad većinom glasačkih prava u društvu.

Sudionici radionice su od uvodničara tražili pojašnjenja izlaganja i postavljali pitanja iz prakse iz područja ZTD-a u direktnom kontaktu u tijeku trajanja radionice, na koji način je i ostvarena svrha radionice.

** cjeloviti tekst predavanja možete naći na web-u Udruge

SEMINAR NA TEMU DOCUMENTARY CREDITS & BANK GUARANTEES IN INTERNATIONAL TRADE FINANCE

Vatroslav Sirovica, dipl.iur.
Pravnik
KONČAR – GENERATORI I MOTORI d.d.

U organizaciji Udruge korporativnih pravnika, u razdoblju od 28. do 31. siječnja 2008. godine, u Zagrebu je održan seminar profesora Alan Warda, kao nastavak projekta edukacije korporativnih pravnika, na temu Documentary Credits & Bank Guarantees in International Trade Finance.

Profesoru prava na Sveučilištu u Essexu, koji je ujedno i specijalist za međunarodnu trgovinu i bankarstvo, ovo nije bio prvi posjet Hrvatskoj. Profesor Ward je prije nepuna tri mjeseca, odazvavši se na poziv Udruge korporativnih pravnika, održao seminar na temu English Contract Law for International Lawyers koji se pokazao kao pun pogodak, imajući u vidu stvarne potrebe pravnika u gospodarstvu.

Vodeći se upravo potrebama svojih članova i iskazanim zanimanjem za pojedine teme, Udruga je organizirala četverodnevni seminar koji je obradio temu osiguranja plaćanja u međunarodnoj trgovini s posebnim osvrtom na dokumentarni akreditiv i bankarsku garanciju.

Polaznici ovog seminara, protkanog radionicama, mahom iz najpoznatijih hrvatskih kompanija (Dalekovod, INA, Končar, Croatia Airlines, Ericsson), dobili su priliku proširiti i utvrditi svoja znanja, steći brojna nova te u interakciji s drugim polaznicima i stručnim predavačem dobili priliku riješiti odnosno razjasniti neka pitanja koja su aktualna u poslovanju njihovih kompanija.

Savladavši zahtjevan četverodnevni program, stekli su novi uvid u svjetsku trgovinu te svjetsku bankarsku i sudsku praksu, nadogradili su svoja znanja i time u potpunosti ostvarili ciljeve seminara.

Na taj način se, može se zaključiti, uspješno ostvaruju i ciljevi projekta Udruge korporativnih pravnika o potrebi, ali i nužnosti, cjeloživotnog obrazovanja korporativnih pravnika.

JOŠ NEKE ZANIMLJIVOSTI SA KONFERENCIJE EUROPSKIH KORPORATIVNIH PRAVNIKA

mr.sc. Nelka Fikeys Krmić, dipl.iur.
Rukovoditelj Pravnih poslova
Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb

Iako je već bilo govora o Konferenciji europskih korporativnih pravnika održanoj krajem listopada prošle godine u Amsterdamu, dodala bih još neke zanimljive pojedinosti s toga skupa.

Bili su prisutni pravници iz vrlo različitih kompanija/korporacija, od Nestle, različitih banaka, revizora do telekomunikacijskih operatera. Interesantna je praksa velikih stranih korporacija poput npr. Nestle koje svoje pravnike-pripravnike daju određeni

period na praksu u veće odvjetničke ured, dok s druge strane odvjetnički uredi svoje pripravnike šalju na praksu u korporacije.

Osobito zanimljivi su bili predavači koji su govorili na osnovu svoje dugogodišnje pravne prakse iz različitih pravnih područja: komercijalnog prava, korporativnog prava, prava informacijskih tehnologija, prava intelektualnog vlasništva, zaštite podataka, zaštite privatnosti, radnog prava, zastupanja pred sudovima itd.

Posebno veliki prostor dan je zaštiti slobode tržišnog natjecanja (antitrust law).

Za one od nas koji rade u međunarodnim korporacijama, zanimljivo je rješenje koje je iznio jedan belgijski odvjetnik, a vezano je za upućivanje radnika na rad u inozemstvo (tzv. expati). Odnosi se na radnopravni stauts ovih radnika. Naime, desi se da neki expati imaju po 2 radna ugovora, jedan s poslodavcem kod kojeg su upućeni na rad (host company), a drugi s poslodavcem koji ih je uputio na rad u inozemstvo (home company) što se zna pokazati kao ne baš dobro rješenje zbog preklapanja radnih prava, plaćanja doprinosa i poreza u dvije države i slično. Uglavnom, sada se kao dobro rješenje predlaže da se radi jedan radni ugovor koji potpisuje s jedne strane radnik, a s druge oba poslodavca, i host i home company. Zapravo host i home company izdaju punomoć određenoj osobi da u njihovo ime sa radnikom potpiše jedan radni ugovor određena sadržaja.

Za one od nas koji se susreću sa potrebom deponiranja (escrow) izvornog softverskog koda, jedna britanska pravica koja je vodila okrugli stol na temu "Prava intelektualnog vlasništva", iznijela je kao puno praktičniju/jednostavniju, znatno jeftiniju, a time i sve prihvaćeniju alternativu tzv. black box kojeg čuva korisnik softverske licence, naravno ako se davatelj SW licence s tim složio.

Šteta je što su se okrugli stolovi održavali paralelno i zato nažalost nije bilo prilike prisustvovati svima, a baš svaki je imao temu interesantnu za nas korporativne pravnike.

01.02.2008.

**Aktivirajte se i Vi i dopunjavajte
Vaš i naš Newsletter – kao i web stranicu.**